

El nacionalisme espanyol no existeix

Tot i que alguns cabuts i ferrenys habitants del nord-est peninsular ens entestem malaltissament en negar-ho, és prou sabut que el nacionalisme espanyol no existeix. Més encara, ni existeix ni ha existit mai. Els espanyols, des dels segles dels segles, han estat i són *constitucionalistes*, no pas nacionalistes. Els nacionalistes som els catalans i catalanes; els espanyols són cosmopolites i universalistes. Amb major raó des que els acords de Schengen convertiren les fronteres interestatals en un pur formulisme.

En ho recorda, un dia sí, l'altre també, Vargas Llosa, prohom de la llibertat i de l'internacionalisme: “[el nacionalisme és] una remota aberració a la qual el segle XIX convertí en respectable. (...) el nacionalisme és la cultura dels incultes.”, afirmà el premi Nobel de literatura del 2010 en el seu cèlebre article *El elefante y la cultura*. Segurament aquest fou el motiu que impulsà el Príncep franquista a concedir-li el tan original títol de [Marqués de Vargas Llosa](#) a don Jorge Mario Vargas Llosa, el 3 de febrer d'enguany, per “la [seva] extraordinària contribució (...), apreciada universalment, a la Literatura i a la Llengua espanyola”. (Les majúscules són seves).

No cal dir que únicament és el fet que es tracti de la literatura i la llengua *espanyola* el que faculta que pugui ésser “*apreciada universalment*”. Espanyola i en majúscules, no pas “castellana”, com la defineix la immaculada *Constitución*. Tinguem-ho present: de llengua, com de nació, espanyola només n’hi ha una de sola: la *llengua común*; la resta són romanços i dialectes perifèrics de caràcter provincial, autàrquics, atrofiats imperfectes i ineficaços; no tan marginals com marginables.

Certament, no podia tenir més raó l'escriptor peruà quan, a l'article esmentat, amb una precisió digna del més acurat i exhaustiu entomòleg, establia la caracterització exacta del nacionalisme: “*En què consisteix el nacionalisme en l'àmbit de la cultura? Bàsicament, en considerar el que és propi un valor absolut i inqüestionable i el que és estranger un desvalor, quelcom que amenaça, soscava, empobreix o degenera la personalitat espiritual d'un país*”.

En essència, una actualització, un xic més barroera i poc elaborada, de la idea que ja expressava tan bellament el gran Antonio Machado l'any 1907 al seu poema *A orillas del Duero*:

*«Castilla miserable, ayer dominadora,
envuelta en sus andrajos desprecia cuanto ignora.
¿Espera, duerme o sueña? ¿La sangre derramada
recuerda, cuando tuvo la fiebre de la espada?*

(...)

*La madre en otro tiempo fecunda en capitanes,
madrstra es hoy apenas de humildes ganapanes.»*

Tal i com demostra tan escaientment el redactat de la concessió del títol de Marquès a Vargas Llosa, el gran problema del nacionalisme imperial i unificador espanyol –altrament i errònia auto-anomenat *constitucionalisme*– és que considera *estrangeres* (no espanyoles) la resta de llengües (en minúscula) parlades a l'estat...

Si ens consideren *estrangers* –i per tant ens conviden a ésser-ho–, si tant hi insisteixen, per quina raó no els fem un favor i ens decidim, d'una vegada per totes, a convertir-nos-en?

diumenge, 24 d'abril del mmxi

© Xavier Serrahima 2011

www.racodelaparaula.com

Informació sobre els drets

